

**ЦЕНТР РОЗВИТКУ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ САМАРСЬКИЙ
ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ ТА УПРАВЛІННЯ КРИМСЬКИЙ ІНСТИТУТ
БІЗНЕСУ**

**ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ**

Матеріали V міжнародної науково-практичної
конференції 7-9 червня 2012 р.

м. Сімферополь-Судак

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ ТА ІНФОРМАЦІЙНА КУЛЬТУРА

Наприкінці ХХ ст. стала зрозумілим зміна відношення світового співтовариства до усіх видів освіти. У докладі ЮНЕСКО про положення справ у світовій освіті за 1991р. відзначається, що політика, яка спрямована на боротьбу з бідністю, на скорочення дитячої смертності і покращення здоров'я суспільства, на захист навколишнього середовища, укріплення прав людини, покращення міжнародного взаєморозуміння і збагачення національної культури, не дає ефекту без відповідної стратегії у галузі освіти [3].

Усвідомивши, що рівень освіти в країні визначає її майбутній розвиток, а основним капіталом сучасного суспільства є людина, здатна до пошуку та засвоєння нових знань, прийняття нестандартних рішень, практично всі розвинуті країни проводять різні по глибині і масштабам реформи національних систем освіти. Базою для цих реформ є концепція безперервності освіти, що підтверджує намагання людини до постійного збагачення особистісного потенціалу, професійних можливостей у відповідності з ідеалами культури, моральності, професіоналізму, повноцінної самореалізації у житті.

Сьогодні у Міжнародній класифікації освіти визначені основні форми безперервної освіти: формальне, неформальне, інформальне [6,с.88].

З безперервною освітою тісно пов'язана випереджаюча освіта. У якості основних випереджальних елементів змісту освіти розглядаються не конкретні знання й уміння, а певні якості особистості, які дозволяють самостійно освоювати новий зміст і технології діяльності: розвиток загальних здібностей, нахилів, інтересів, що сприяють адаптації людини до життя, яке змінюється (Б.М. Бім-Бад); розвиток особистості тих, хто навчається (А.М. Новіков); здатності використовувати власні знання для удосконалення професійної діяльності (В. Горшенін); фундаментальні загальнокультурні знання, які забезпечують широкий світогляд і активну діяльність у будь-якій сфері (К.К. Колін); розвиток творчих здібностей, навичок самоосвіти, вмінь знаходити шляхи рішення складних проблем (Л.В. Заніна). Випереджаюча освіта у підсумку сприяє становленню глобальної свідомості, розуміє небезпеку, яка загрожує, і вміє зробити все для їхнього подолання [5,с.66].

Таким чином, для ефективної реалізації випереджаючої освіти в університеті необхідно створити освітнє середовище, яке буде сприяти творчому розвитку студентів, формуванню самосвідомості студентів, інформаційного світогляду, оволодінню навичками будування стратегії і тактики моделювання власної професійної діяльності, фахової діяльності [1].

Сучасній освіті потрібний викладач, який володіє високою інформаційною культурою, здатний творчо вирішувати традиційні і нестандартні педагогічні завдання, оперативно знаходити оптимальні шляхи їхнього вирішення, активно використовувати для цього інформаційні технології у практичній, науково-дослідній діяльності.

Сучасне розуміння інформаційної культури пов'язано з розумінням досвіду і розкривається у діяльнісному підході, в якому досвід засвоюється через зміст освіти у єдності умінь і знань, а вивчення і засвоєння нових знань, вмінь і навичок, здійснюється, спираючись на накопичені знання і досвід, які отримані в процесі діяльності людини. Діяльність людини не тільки призводить до певних результатів, але й слугує основою для життєвого досвіду. Такий досвід може накопичуватися як стихійно, так і цілеспрямовано.

Формування інформаційної культури викладача як соціально значущого способу його педагогічної діяльності в інформаційному середовищі пов'язано з такими проявами

особистості, як пошук індивідуального сенсу інформаційної діяльності і гуманістична ціннісна орієнтація; вільний і відповідальний вибір поведінки і позиція по відношенню до процесів і явищ інформаційної дійсності, усвідомлений і творчий характер цілей і засобів інформаційної діяльності; максимально повна реалізація у такій діяльності потреб і здібностей і намагань особистості в інтересах як власного розвитку, так і розвитку учнів. Тому формування інформаційної культури є одним із пріоритетних завдань сучасної освіти. Інформаційна культура проявляється у використанні засобів інформаційно-комунікативних технологій. Використання ІКТ у процесі навчання робить позитивний вплив на відношення того, хто навчається, до навчання, формує позитивну мотивацію, інтерес до предмета, який вивчається. Застосування мультимедійних технологій дозволяє забезпечити науковість навчання, що забезпечує глибину, коректність і достовірність викладу матеріалу з урахуванням останніх досягнень науки та практики. Методика використання ІКТ припускає: удосконалення системи керування навчанням на різних етапах уроку; підсилення мотивації навчання; покращення якості освіти і виховання, що підвищує інформаційну культуру тих, хто навчається; підвищення рівня підготовки тих, хто навчається у галузі сучасних інформаційних технологій; демонстрація можливостей комп'ютера не тільки як засобу для гри. Використання мультимедійних технологій можна розглядати як пояснювально-ілюстративний метод навчання – успішне сприйняття навчального матеріалу підсилюється при підключенні зорової пам'яті.

Відомо, що більшість людей запам'ятовує 5% почутого та 20% побаченого. Одночасне використання аудіо-та відеоінформації підвищує запам'ятовування до 40-50%. При використанні мультимедійних технологій економія часу, необхідного для вивчення конкретного матеріалу, у середньому складає 30%, а набуті знання зберігаються у пам'яті значно довше.

Одним із видів мультимедійних технологій є мультимедійна презентація. Структурна компоновка мультимедійної презентації з застосуванням гіпертекстових посилань розвиває системне, аналітичне мислення тих, хто навчається. Крім того, за допомогою презентації можна використовувати різноманітні форми організації пізнавальної діяльності: фронтальну, групову, індивідуальну. Мультимедійна презентація найбільш оптимально й ефективно відповідає триєдиній дидактичній меті уроку, в якій можна виділити наступні аспекти: освітній, розвиваючий, виховний. Так, наприклад, мультимедійні презентації можна використовувати у курсах Методика викладання української мови, Методика викладання української літератури, Методика викладання зарубіжної літератури, інновації відбуваються у темі Сучасний урок. Мультимедійні презентації спрямовані як на рішення традиційних завдань – засвоєння знань і їхню систематизацію, так і на виконання інноваційних завдань – формування мотивації і навичок самоконтролю, комунікативних навичок, розвиток інформаційної компетентності.

Таким чином, при використанні мультимедійних презентацій відбуваються зміни як в діяльності викладача, так і в діяльності учня:

- викладач: розширює можливості застосування інтерактивних форм роботи; удосконалює підбирання матеріалу та його методичну обробку; структурує урок у відповідності з логікою побудову.
- учень: збільшується час самостійної роботи на уроці; активізує роботу, адже при дуже низькому рівні своєї індивідуальної готовності.

Мультимедійна презентація складається з інтерактивних слайдів, кожен з яких представляє собою навчальне завдання. Від засобу її рішення, тобто засвоєння навчального матеріалу, залежить вид презентації: навчальний (засвоєння матеріалу, яке керується вчителем); розвиваючий (вивчення через проблемно-пошукове завдання або в групах); конструктор (самостійне засвоєння через знайомство з презентацією) [2,с.90-92]. Ефективність використання мультимедійних презентацій заключається в тому, що звичайний текст трансформується в графік, схему, таблицю, відео фрагмент, а ілюстрація

стає об'єктом дослідження і спостереження. Із зазначеного виходить, що використання інтерактивності у сполученні з наочністю дозволяють закласти інформацію в асоціативному вигляді у довго часову пам'ять того, хто навчається Використання засобів інформаційно-комунікативних технологій впливають на формування інформаційної культури майбутнього викладача.

Література

1. Абрамян Г.В. Опережающее образование педагога и проблеме его информатизации/Г.В. Абрамян//Человек и образование. –2005. –№2. –С.
2. Зилинских А.В. Использование мультимедийных презентаций для повышения эффективности преподавания пропедевтического курсу информатики/ А.В. Зилинских// Информатика и образование. –2011. –№1 –С.89-92.
3. Литвиненко Л.Л. Непрерывное образование: Возможности будущего: Философско-культурологический анализ/ Л.Л. Литвиненко. –Ростов-на-Дону: РГПУ, 2003. –195с.
4. Погодин В.Н. Построение мультимедийного урока. –Спосіб доступу: [http:// iwww/it-n/ru](http://iwww/it-n/ru).
5. Романова О.В. Модель формирования профессиональной компетентности учителя/ О.В. Романова// Педагогика. –2012. –№2. –63-70.
6. Хамидулина Е.В. Задачи системы повышения квалификации в области формирования информационной культуры учителя/ Е.В. Хамидулина// Информатика и образование. –2011. –№5. –С.88-90.